

Regio Deal FruitDelta Rivierenland

TUSSEN KRACHT EN KWETSBAARHEID

3^e voortgangsrapportage
2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Leeswijzer	4
Financiële criteria	4
Vergelijking met voortgangsrapportage van 2021	4
Risico's boven water	4
Hoofdstuk 1: Voortgang programmalijnen 2022	5
1.1 Onze programmalijnen in vogelvlucht	5
1.2 Programmalijn Inclusief	6
1.3 Programmalijn Fruit	10
1.4 Programmalijn Delta	14
1.5 Programmalijn Samen	17
Overzicht projecten Regio Deal FruitDelta Rivierenland	20
Hoofdstuk 2: Verankeren en versterken van samenwerking	22
2.1 Rijk-regio relatie versterken	22
2.2 Samenwerking in de regio versterken	23
Hoofdstuk 3: Financieel overzicht	27
Bijlage: Beoogde resultaten	30

Voorwoord

We zijn inmiddels al twee jaar aan de slag met de Regio Deal en vol op stoom. Ik zie mooie resultaten wanneer ik op bezoek ben bij een project dat mede is mogelijk gemaakt door de Regio Deal. Projecten die anders in deze vorm niet van de grond zouden zijn gekomen of pas veel later. En natuurlijk zijn er ook projecten waarbij het anders loopt dan vooraf gedacht.

Met de Regio Deal werken we aan een bloeiende regio die toekomstbestendig is en waarin we oog hebben voor de grote uitdagingen van deze tijd die op ons pad komen. Denk aan de noodzaak tot klimaatadaptatie en de energietransitie. We werken ook aan een regio waar onze inwoners zoveel mogelijk mee kunnen doen en kunnen delen in brede welvaart. We vertellen u daar graag over in deze voortgangsrapportage.

Met deze Voortgangsrapportage 2022 blikken we een heel jaar terug en kijken we hoe het staat met de projecten binnen de lopende Regio Deal. We geven een realistische weergave van zowel de financiële als inhoudelijke voortgang van de projecten van het afgelopen jaar weer. We hebben dit jaar in onze beoordeling van de voortgang de financiële verplichtingen zwaarder laten meewegen dan in de vorige voortgangsrapportage van 2021. In dat jaar waren de projecten net van start gegaan en de voortgang daarvan was dan ook moeilijker te beoordelen.

Bij de Regio Deal heeft een groot aantal partijen, van ondernemer tot het onderwijs, elkaar gevonden. Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Dat laten we samen zien in de Regio Deal. Ik ben erg onder de indruk van de grote betrokkenheid van velen en wil hen daar allen heel hartelijk voor danken!

Gerdo van Grootheest

*Voorzitter bestuurlijke Stuurgroep van de Regio Deal FruitDelta Rivierenland
Burgemeester van Culemborg*

Hoe hebben wij de voortgang beoordeeld?

In deze voortgangsrapportage geven we een realistische weergave van zowel de financiële als inhoudelijke voortgang van de projecten van het afgelopen jaar. We hebben dit jaar in onze beoordeling van de voortgang de financiële verplichtingen zwaarder laten meewegen dan vorige voortgangsrapportage (2021). Dat betekent dat er enkele verschuivingen te zien zijn in de voortgang (bijvoorbeeld van groen naar oranje of van oranje naar rood).

Financiële criteria

Bij de financiële verantwoording hebben we de cijfers vergeleken ten opzichte van de opgestelde projectbegroting. Daarbij hebben wij de volgende criteria gehanteerd voor ons dashboard:

- Wanneer de inkomsten en uitgaven voor minder dan een derde (33%) gerealiseerd zijn, is het stoplicht rood.
- Bij realisatie tussen een derde (33%) en twee derde (67%) van de begroting, is het stoplicht oranje.
- Bij realisatie meer dan twee derde (67%), dan is het stoplicht groen.

Vergelijking met voortgangsrapportage van 2021

Door deze zwaardere weging van de financiële criteria, ontstaat een ander beeld dan in de voortgangsrapportage van 2021 is geschetst. Dit komt ook omdat we nu richting de afronding van de verschillende projecten gaan terwijl er in de vorige rapportage nog niet is gekeken naar de realisatie van de projecten. We hebben onze gegevens gebaseerd op de realisatie tot en met 2022.

Risico's boven water

Het kritisch bekijken en analyseren van de gegevens per project met objectieve criteria leidt ertoe dat er risico's boven water komen. In 2023 kunnen wij hierop bijsturen.

In dit najaar vragen we de projecten om cijfers over het eerste halfjaar van 2023. Deze zullen we vergelijken met deze rapportage ter voorbereiding op de algehele financiële afronding van de Regio Deal in 2024. Dit moet ons een goed beeld geven hoe de projecten ervoor staan zowel financieel als inhoudelijk.

Hoofdstuk 1

Voortgang programmaliijnen 2022

1.1 Onze programmaliijnen in vogelvlucht

Een sterkere regio op sociaal, ecologisch en economisch gebied. Daar zetten we op in met de Regio Deal FruitDelta Rivierenland. Zo verhogen we de brede welvaart voor onze inwoners. Hiervoor werken we samen in de pentahelix FruitDelta Rivierenland. De pentahelix bestaat uit de overheid, ondernemers, onderwijs, onderzoek en ondernemende burgers. We benutten daarbij de kracht van de regio en werken samen met het Rijk. Samen brengen we de regio tot bloei.

Wij willen een slimme, duurzame en inclusieve regio zijn die op basis van de samenwerking in de pentahelix FruitDelta Rivierenland zelfredzaam, weerbaarder en toekomstbestendig is.

We hebben gekozen voor een integrale aanpak langs vier programmaliijnen:

- Inclusief
- Fruit
- Delta
- Samen

In dit hoofdstuk laten we de voortgang zien van de verschillende projecten in de vier programmaliijnen.

Om beeld te krijgen bij de resultaten, ziet u in [dit filmpje](#) enkele projectleiders aan het woord.

1.2 Programmalijn Inclusief

Sinds de start van de Regio Deal zijn de verschillende projecten voortvarend van start gegaan. De programmalijn Inclusief bevat een uiteenlopende verzameling van projecten. Deze mix zorgt voor balans ten aanzien van de gezamenlijke ambitie om de brede welvaart te stimuleren op het terrein van het sociaal kapitaal. Ieder project kent hierin zijn of haar eigen proces met eigen uitdagingen, knelpunten maar ook successen.

De projecten in de programmalijn Inclusief werken samen in een community of practice (Cop). In de afgelopen tijd zijn er vanuit de programmalijn Inclusief meerdere Cop-bijeenkomsten georganiseerd. De Cop is een praktijkgerichte (leer)gemeenschap waarin de projectverantwoordelijken binnen de programmalijn Inclusief de voortgang, knelpunten en leermomenten met elkaar delen. Daardoor blijven ze niet alleen op de hoogte van de ontwikkelingen maar bevorderen we ook de onderlinge samenhang en samenwerking.

DOELSTELLING

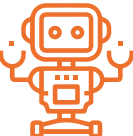

Het realiseren van een inclusieve regio door de ontwikkeling van een toekomstbestendige arbeidsmarkt voor inwoners van regio Rivierenland en versterking van inclusie op het gebied van financiële zelfredzaamheid en huisvesting.

“Wij werken aan de vernieuwing van fruitonderwijs; competentie-vernieuwing van mensen die dat nodig hebben. Dat kan gaan om mensen die werken of werkzaam willen zijn in de fruitsector. We gaan altijd uit van onderwijs in de praktijk en met de praktijk.”

Mireille Gijsberts, FruitTech Campus

Projectupdate 2022

	2021	2022	Fin.
 <p>1.1 Regionale agenda onderwijs & arbeidsmarkt Rivierenland De regionale agenda onderwijs & arbeidsmarkt is ontwikkeld en formeel vastgesteld. Daarnaast zijn de eerste stappen gemaakt in het proces om te komen van strategie naar uitvoering van de regionale agenda.</p>			
 <p>1.2 S-TEC: Smart Technology Experience Centre Per 1-1-2022 zijn de opleidingen en contract-onderwijs gestart vanuit IW-Midden en ROC Rivor. Per Q2 2022 is tevens de showroom en experience ruimte gereed.</p>			
 <p>1.3 Hub Rivierenland Steeds meer worden we gevraagd, en werken we samen, met andere partijen in de regio. Die ons ervaren als een organisatie die goede en aantrekkelijke activiteiten neerzet voor jongeren en bedrijven. Hiermee geven we deze partijen creatie- en organisatiekracht die versterkend is voor de hub.</p>			
 <p>1.4 FruitTech Campus Meer dan 225 talenten hebben een opleiding of cursus gevolgd op de Fruit Tech Campus en ruim 70 leerlingen hebben in de hub kennis gemaakt met de sector. Het partnernetwerk van de Fruit Tech Campus bestaat op dit moment uit een sterke basis van 25 partners. Het eerste uitwisselingsprogramma met studenten uit Zuid-Afrika heeft plaatsgevonden.</p>			
 <p>1.5 Toekomstbestendige arbeidsmarkttoeleiding Bewustwording in de huidige mismatch, de ontwikkeling die nodig is in de aanpak van leerwerktrajecten wordt gecreëerd. Experimenten met innovaties die inclusie bevorderen vinden plaats bij Werkzaak, die ook het eigen netwerk aanzet en onze kennis gebruikt om door te ontwikkelen en inclusie te bevorderen. Werken draagt bij aan Brede Welvaart voor de doelgroep van Werkzaak.</p>			
 <p>1.6 Ouderbetrokkenheid en preventie voortijdig schoolverlaten Door de positieve ervaringen en de resultaten van de filmpjes, flyers en het theaterstuk, zijn veel scholen heel enthousiast. Het is concreet nu en ze zien de meerwaarde. Nog niet alle scholen hebben de mogelijkheid, maar we houden contact, kunnen hen ondersteunen en verwachten een vervolg.</p>			

	2021	2022	Fin.
 <p>1.7 Financieel Fit Rivierenland Kennis over vroegsignalering en preventie van schulden voorziet in een behoefte. Partijen hebben meer expertise en bewustwording en weten beter hoe dit te voorkomen. Welvaart van inwoners met weinig financiële middelen is toegenomen door bewustwording en het voorkomen van schulden.</p>			
 <p>1.8 Regionale Woonmonitor Rivierenland De regionale Woonmonitor zal beter inzicht bieden in vraag en aanbod van passende woonvormen voor verschillende (kwetsbare) doelgroepen. Met de monitor moet tijdig bijgestuurd kunnen worden in de plancapaciteit, doordat we de hele bouwketen gaan volgen van eerste planvorming tot realisatie.</p>			
 <p>1.9 Beheerstichting Huisvesting Arbeidsmigranten Regio Rivierenland Afgelopen jaar is een convenant voorbereid dat de afspraken tussen gemeenten en marktpartijen vastlegt. De besluitvorming in de gemeenten is gestart in 2022.</p>			

Wilt u ter achtergrond zien hoe de realisatie van de verschillende projectdoelen gaat, kijk dan in de [bijlage](#).

Regionale Woonmonitor Rivierenland

Een passende woning is een randvoorwaarde voor alle Rivierenlanders om optimaal te kunnen participeren in het maatschappelijk leven en op de arbeidsmarkt. Dit geldt zeker voor mensen met een laag inkomen en mensen uit aandachtsgroepen, voor wie het vinden van een passende woning/dak boven je hoofd niet zo vanzelfsprekend is. Daarom werken gemeenten, woningcorporaties, marktpartijen en de provincie Gelderland intensief samen om meer passende, betaalbare en duurzame woonruimte te creëren. Een woning en woonomgeving die aansluit bij de wensen en behoefte van mensen, levert namelijk een positieve bijdrage aan de brede welvaart.

Ook in Rivierenland zijn de effecten van de wooncrisis merkbaar. Woningprijzen zijn de afgelopen jaren fors gestegen en de vraag naar, met name betaalbare, woningen is toegenomen. Met het project 'Regionale Woonmonitor Rivierenland' proberen we grip te krijgen op de verschillende indicatoren die sturend zijn voor de regionale én lokale woningmarkt.

De [Woonmonitor](#) is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen de acht gemeenten uit Rivierenland, Regio Rivierenland, de Samenwerkende Woningcorporaties Rivierenland (SWR) en de provincie Gelderland. De Woonmonitor bevat informatie over de bouwplannen in Rivierenland, maar je kunt er ook terecht voor analyses over onder andere de bestaande woningvoorraad, demografische ontwikkelingen, duurzaamheid, de koopsector en sociale huurwoningen.

Naast de cijfers is er ook een Storymap gemaakt, waarin de ontwikkelingen worden beschreven en geduid. De Woonmonitor werd op 26 januari gelanceerd door wethouder en voorzitter Ans Mol en gedeputeerde Peter Kerris. Dit gebeurde tijdens het congres Wonen en Bouwen in Rivierenland, dat speciaal voor deze gelegenheid werd georganiseerd. Op dit congres waren zo'n 100 vertegenwoordigers uit de hele bouwketen aanwezig. De deelnemers hebben op deze dag ook letterlijk een samenwerkingstafel wonen en bouwen gemaakt. Op deze manier vormt de nieuwe Woonmonitor een vertrekpunt voor verdere samenwerking aan de regionale woonopgave. Bij de totstandkoming van de Woondeal Rivierenland die in maart 2023 werd ondertekend is deze samenwerking al van grote waarde gebleken.

De woningmarkt staat nooit stil. Daarom wordt de Woonmonitor regelmatig geactualiseerd. Alle betrokken partijen hebben zich uitgesproken voor een tweejaarlijkse cyclus, waarbij steeds de meest actuele data wordt verwerkt in de monitor. De afronding van de eerstvolgende actualisatie staat gepland voor de tweede helft van 2023.

1.3 Programmalijn Fruit

Onze regio is een vruchtbare delta waarvan het (economisch) DNA wordt gevormd door tuinbouw, logistiek, het unieke (dijken)landschap, een rijke cultuurhistorie en een prettig woonklimaat. Fruit staat in brede zin voor tuinbouw, agrologistiek en toerisme. Met de programmalijn Fruit willen we met name het midden- en kleinbedrijf voorbereiden op een toekomstbestendige economie. Dit doen we door een elftal projecten.

Met de Regio Deal geven we een gerichte impuls aan technische maar juist ook sociale innovaties in de agribusiness, recreatie en toerisme en transport & logistiek. Ook de technologische kennis over duurzaamheid in deze sectoren is toegenomen.

DOELSTELLING

We zijn een slimme regio. Door het (economisch) verslimmen, versterken en verduurzamen van de tuinbouwsector, (agro)logistiek en de sector recreatie en toerisme.

“Deze regio is natuurlijk fantastisch en met de toevoeging van deze wandelroute kunnen heel veel meer mensen dat gaan ontdekken. We maken de regio beleefbaar. Al het werk dat erbij komt kijken om het Betuwepad te maken, is mede mogelijk gemaakt door de financiering vanuit de Regio Deal.”

Ankie van Dijk, directeur Wandelnet

Projectupdate 2022

	2021	2022	Fin.
 <p>2.1 Versterken Regionaal InvesteringsFonds Met de rondes van het RIF in 2020 en 2021 worden 23 projecten aangejaagd/versneld in de Regio waardoor de economische structuur op de 3 economische speerpunten verder versterkt wordt, inclusief ontwikkeling nieuwe netwerken binnen de projecten. In 2022 zijn diverse projecten in uitvoering of afgerond.</p>			
 <p>2.2.1 Streeckerij de Betuwe Op dit moment wordt gewerkt aan een investors pitch deck en financieringsaanvraag ten behoeve van de geplande investeringen. De eerste investeringen zijn reeds gedaan. De investeringen bestaan uit de bouw, speeltuin, aansluitingen en beperkte investeringen voor pop-up activiteiten.</p>			
 <p>2.2.2 Toeristische-recreatieve doorontwikkeling Slot Loevestein en Munnikenland Door middel van de haalbaarheidsstudie voor de Doorontwikkeling Munnikenland is inzichtelijk gemaakt welke mogelijkheden Munnikenland en Slot Loevestein de regio kunnen bieden. Inmiddels is er een aanpassing gedaan aan de aanlegsteiger, zodat riviercruises kunnen aanleggen. En zijn binnen de vesting twee tijdelijke voorzieningen tbv locatieverhuur toegevoegd. Eerder is er een investering in een onderzoek naar zakelijke deals gedaan en inmiddels ook een mobiliteitsonderzoek.</p>			
 <p>2.2.3 Doorontwikkeling GeoFort als icoon in het Rivierengebied Geofort werkt aan een uitbreiding van het aanbod als museum. Zo worden lesmodules ontwikkeld over waterkwaliteit en duurzame energie. Ook zijn er minecraftworkshops over cultuureducatie en energietransitie.</p>			
 <p>2.2.4 Rivierbeleving Het project Rivierbeleving bestaat uit drie deelprojecten. Een kanoroute op de Linge die in het tweede kwartaal van 2023 zal worden opgeleverd. In 2022 is een gebiedsvisie ontwikkeld voor het gebied van de Zandmeren, welke in 2023 ten uitvoer wordt gebracht. Als laatste is er gewerkt aan een haalbaarheidsstudie voor een fietsverbinding over het Amsterdam-Rijnkanaal.</p>			
 <p>2.2.5 Doorontwikkeling regionale routenetwerken Rivierenland In het najaar van 2022 is het Betuwepad feestelijk geopend in Ommeren. Ook het versterken van de regionale routenetwerken is vrijwel afgerond in 2022. Dit project zal in 2023 afronden.</p>			

	2021	2022	Fin.
 <p>2.3 Puur Betuws: distributie lokale streekproducten Helaas moest de coöperatie Puur Betuws in 2022 zichzelf opheffen. Dit project is dan ook gestopt.</p>			
 <p>2.4.1 Geothermische warmtebron Dit project is nooit definitief beschikt en de middelen voor dit project zijn in 2023 opnieuw bestemd.</p>	NVT	NVT	NVT
 <p>2.4.2 SMART-grid Glastuinbouw Dit project is nog niet definitief beschikt. Wel is in aanloop naar het starten van dit project een technische studie gestart. In 2023 zal worden besloten of dit project doorgang zal vinden.</p>			
 <p>2.5 De Fruitmotor Het project van de Fruitmotor bevat 3 deelprojecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De coöperatieve Bottellijn werkt in 2022 toe naar het opleveren van een businesscase in Q1 2023 • Zorg voor Bijen heeft nu twee jaar gewerkt aan een zadenpakket met bijvriendelijke bloemen. Deze worden naar verwachting in 2023 op de markt gebracht • Het deelproject Betuws Biodivers Landschap omvat een samenwerkingsverband dat toewerkt naar meer biodiversiteit in de regio. In 2022 is onder meer een magazine opgeleverd; 'GONZEND' 			
 <p>2.6 Circulaire Economie Met de verkenning en onderzoek op de 3 deelprojecten en uitgaande van positieve resultaten zullen we een grote regionale bijdrage kunnen/moeten leveren. De businesscase textielcentrum loopt in de planning vooruit en de resultaten zijn gericht op samenwerking in de regio in keten van textiel, werkgelegenheid van talenten Werkzaak, minder transport bewegingen en meer betrokkenheid van inwoners met textiel door inzameling en afzet in eigen regio. Voor Betuws Plastic Circulair zijn de toepassingen gericht op landelijke inpassing in de fruitteelt en producten voor de openbare ruimte. Ook hier zal werkgelegenheid ontstaan en samenwerking in de regio. Voor Betere Bodem Betuwe gaan we voor hoogwaardige verwerking van tuinafval in de fruitteelt en tuinbouw als bodem verbeteraar en vocht regulerende toevoeging.</p>			

Wilt u ter achtergrond zien hoe de realisatie van de verschillende projectdoelen gaat, kijk dan in de [bijlage](#).

PROJECT UITGELICHT

Circulair textielsorteercentrum Cirtex breidt uit

Mede dankzij een financiële impuls van de Regio Deal FruitDelta Rivierenland is in januari 2022 een pilot gestart met het circulair textielsorteercentrum Cirtex. Ondertussen zijn de resultaten zo goed dat Cirtex in 2023 gaat [verhuizen](#) naar een drie keer zo groot pand van circa 2.000 m². Het aantal werkplekken voor medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt neemt daar toe van 25 naar 60. Gezamenlijk gaan zij 5.000 kg textiel per dag sorteren.

Samen gaan we op weg naar een regionaal circulaire textielketen!

Wat is het doel van Cirtex?

De textielindustrie is een van de meest vervuillende industrieën ter wereld. In de productie ervan, maar zeker ook omdat textiel uiteindelijk wordt weggegooid. Dat levert een grote hoeveelheid afval op. Dat moet anders.

Op voorspraak van een aantal regionale partijen is in nauwe samenwerking met elkaar een project gestart die dit probleem nader heeft onderzocht en met een heel praktische oplossing is gekomen. Onder de noemer Cirtex wordt de mogelijkheid tot het realiseren van een circulaire textielketen verder uitgewerkt, waarin alle participerende partijen een concrete en maatschappelijke rol vervullen. In deze [animatievideo](#) ziet u hier meer over.

1.4 Programmalijn Delta

Delta staat voor het bijzondere rivierenlandschap en de logistieke kansen die het biedt. Rivierenland heeft echter steeds vaker te maken met effecten van klimaatverandering. Voor de regio en vooral het tuinbouwcluster zijn waterbeschikbaarheid, schommelende waterstanden en in het bijzonder verdroging steeds groter wordende problemen. In de programmalijn Delta ligt de focus van waterbeschikbaarheid enerzijds op het op korte termijn realiseren van een goede aansluiting tussen de beschikbare hoeveelheid water en de waterbehoefte van bestaande functies. Dit gebeurt door het realiseren van een goede afstemming van de watervraag vanuit deze functies op de waterbeschikbaarheid, en door de samenwerking tussen, en het waterbewustzijn van, alle betrokkenen te verbeteren. Anderzijds worden de kwetsbaarheden in het watersysteem in beeld gebracht en worden oplossingen verkend om op de middellange en lange termijn de inrichting en watervraag van functies (met name tuinbouw) beter te laten aansluiten op het beschikbare watersysteem.

Voor de energietransitie focust de Regio Deal zich bij programmalijn Delta zich op versterkte samenwerking van de betrokken partijen en het vergroten van het maatschappelijke draagvlak, met speciale aandacht voor inclusie. Daarnaast richt de Regio Deal zich op het invullen van de Gelderse ambitie van 55% CO₂-reductie, warmte en innovatie.

DOELSTELLING

Het realiseren van een duurzame klimaatbestendige regio op het gebied van waterbeschikbaarheid en energietransitie, door het versnellen van innovatie op het gebied van duurzame energie en CO₂-reductie, betere samenwerking tussen alle betrokkenen, een optimale waterinrichting, het vergroten van het maatschappelijk draagvlak en het voorkomen van energie armoede.

“Je hebt uiteindelijk voor je dat je de wereld beter maakt. Niet alleen voor jezelf of voor de natuur, maar ook voor mijn dochter. Ik wil wel iets moois achterlaten. Een mooiere wereld. Daar doe ik het wel voor en dat geeft me ook energie.”

Anniek Russel Veefkind, Secretaris Inwonersinitiatief Duurzame warmte Enspijk

Projectupdate 2022

	2021	2022	Fin.
 <p>3.1 Waterbeschikbaarheid Rivierenland Projecten zijn nog niet gestart (in brede setting). Wel hebben we een breed netwerk opgezet binnen de community Regiodeal en RAS tbv een doelmatige en integrale samenwerking.</p>			
 <p>3.2 Samenwerkingsagenda Boven-Linge In 2022 is toegewerkt om in bestuurlijk overleg van 26 januari 2023 te besluiten om een "Stevige" Strategische Agenda Boven-Linge" op te stellen met een projecten- en kanskaart.</p>			
 <p>3.3 Versnelling klimaatadaptatie gemeenten De RAS (Regionale Adaptatie Strategie) en Samenwerkingsagenda "Rivierenland Klimaatbestendig - Samen aan de Slag" is voor de zomer vastgesteld door de betrokken gemeenteraden (9), provincie Gelderland en het waterschap Rivierenland. De geplande feestelijke vaststelling op 25 januari is uitgesteld naar 17 mei wegens coronavoorschriften. Samen met belanghebbenden, besturen, ambtenaren en de deltagerepresentanten hebben we dit gevierd. De deltagerepresentant heeft hierover ook gepubliceerd.</p>			
 <p>3.4 Versterking landschap en biodiversiteit regio Rivierenland Project is opgestart. In november vond de eerste startbijeenkomst met collega's plaats. Project heeft veel vertraging opgelopen. Er moet weer opnieuw aan een netwerk en commitment voor dit project worden gebouwd. Nu bijna 2 jaar onderweg begint dit project echt te lopen</p>			
 <p>3.5 Versnelling RES Het Energieportaal is begin 2022 gelanceerd in de hub voor module elektriciteit. Met een aantal inwoners is energieportaal getest op gebruiksvriendelijkheid en verbeterd. In 2023 wordt de module uitgebreid met besparing/warmte. In het kader van bestrijding energiearmoede zijn stappen gemaakt met het uitwerken structurele aanpak met (maatschappelijke) partners (energieloket Rivierenland, sociaal en duurzaamheids domein gemeenten, schuldhulpmaatje). Het plan voor Aquathermie is inmiddels een echt burgerinitiatief geworden dat in 2023 geformaliseerd zal worden.</p>			

	2021	2022	Fin.
 3.6 Kansen voor Water De werving voor bedrijven om mee te doen aan het programma 'Kansen voor Water' loopt. Veel bedrijven worden benaderd om mee te werken. Werving verloopt wel lastig voor de praktische invoering, maar in 2023 zal gericht worden geworven.			

Wilt u ter achtergrond zien hoe de realisatie van de verschillende projectdoelen gaat, kijk dan in de [bijlage](#).

PROJECT UITGELICHT

Innovatieversneller RES Rivierenland

De Innovatieversneller RES FruitDelta Rivierenland is een versnellingsprogramma, gericht op start-ups, burgercoöperaties, innovatieve MKB-bedrijven en familiebedrijven in Rivierenland die werken aan duurzame innovaties die bijdragen aan een schone, duurzame en gezonde leefomgeving én serieus willen groeien.

Een inspirerend en prikkelend programma voor de versterking van de regio

In 2022 heeft de eerste editie van de Innovatieversneller Rivierenland plaatsgevonden met [acht deelnemende bedrijven](#). De deelnemers hebben in een korte tijd veel progressie geboekt en ook mooie resultaten behaald. Zelf typeren zij het programma als 'inspirerend' en 'prikkelend'. Vooral de onderlinge verbinding vonden ze inspirerend en bovendien van toegevoegde waarde voor het duurzame ecosysteem van de regio.

“Wij hebben door het Innovatieversnellingsprogramma in een korte tijd goede focus kunnen leggen op de doorontwikkeling van onze business case, dat heeft geleid tot succesvolle acquisitie! Nieuwe opdrachtgevers dus. Daarnaast veel inspiratie opgedaan door met elkaar in een snelkookpan te zitten! Op naar de volgende kooksessie!”

Stefan van Tongeren, S-TEC.

Na een succesvolle start in 2022 worden in 2023 vier programma's aangeboden: Incubatie, Opschalen, Investeringsklaar en Living lab Circulair.

1.5 Programmalijn Samen

We willen een regio zijn en blijven die zelfredzaam en weerbaar is. Versterking is hiervoor nodig in de samenwerking; Regio Rivierenland kent zo'n honderd dorpen of kernen en veelal sectorale samenwerkingsverbanden. De regio zelf kent geen HBO- of WO-instellingen, waardoor samenwerking met nabijgelegen instellingen nodig is. Programmalijn Samen is gericht op het verbinden van de inwoners en ondernemers met elkaar en met de kennis-, onderzoek- en onderwijsinstellingen in de omgeving.

DOELSTELLING

Een regio te zijn en te blijven die zelfredzaam en weerbaarder is, door het ondersteunen en versterken van de bestaande pentahelix governance en samenwerking.

“Het doel van ons project is dat de raden onderling meer contact krijgen. In deze tijd kun je het regionale bestuur niet wegwuiven. Zeker op het gebied van grote regionale processen, zoals duurzaamheid en economie, is het belangrijk dat je samen optrekt. Samen sterk.”

Griffie Monique Muurling over samenwerkende raden

Rivierenland heeft zo'n 100 dorpen/kernen. Door samenwerking versterken zij elkaar.

Projectupdate 2022

	2021	2022	Fin.
 <p>4.1 Pentahelix Governance Pentahelix Governance is een project dat sterk samenhangt met de Gebiedsagenda. De werkwijze die voortkomt uit de Gebiedsagenda is in uitvoering de inhoud van dit project. In 2023 komt dit project ten uitvoering.</p>			
 <p>4.2 Versterking Burgerparticipatie In 2022 is met dit project verder gewerkt in de leerkring Burgerparticipatie Rivierenland.</p>			
 <p>4.3 Samenwerkende Gemeenteraden Voor voortzetting van een betere samenwerking van de gemeenteraden in de regio is een voorstel geschreven om regionale raadsavonden te houden. Deze worden in 2023 voorgelegd in de gemeenteraden.</p>			
 <p>4.4 FruitDelta Gebiedsagenda De Gebiedsagenda 2.0 is vastgesteld in de algemeen bestuur van Regio Rivierenland. Vervolgstappen worden nu gezet om in pentahelix verband opgavetafels te vormen.</p>			
 <p>4.5 Toekomstfonds Verdere voorbereidingen om tot een haalbaarheidsonderzoek te komen zijn gezet.</p>			

Wilt u ter achtergrond zien hoe de realisatie van de verschillende projectdoelen gaat, kijk dan in de [bijlage](#).

Pentahelix Governance

Het Pentahelix – overleg, ook wel toetsingstafel genoemd binnen de Gebiedsagenda, stemt de visie en doelstellingen af voor de komende vijf jaar. Ook stelt dit overleg de opgaven van de Gebiedsagenda vast. Op dit moment zijn er 8 opgaven opgesteld. Het Pentahelix - overleg bestaat uit vertegenwoordigers van de 5 O's (Overheid, Ondernemers Organisaties, Onderzoek/Onderwijs & Ondernemende Burgers) en waarborgt zo de integraliteit en regionale samenwerking. De wijze van vertegenwoordiging en samenwerking wordt de komende tijd nog verder uitgewerkt, maar de basis hebben we in 2022 neergezet.

Nadat de opgavetafel of meerdere opgavetafels tezamen een oplossing of project hebben gedefinieerd, stelt het Pentahelix - overleg vast welke oplossingen en projecten uitgewerkt kunnen worden aan de hand van de opgestelde toetsingscriteria. Daar zitten randvoorwaardelijke criteria bij en er wordt getoetst op de betreffende oplossing.

Wordt aan alle randvoorwaarden en criteria voldaan, dan brengt het Pentahelix - overleg een richtinggevend advies uit aan het Uitvoerend Team Gebiedsagenda. Dit richtinggevend advies gaat in sommige gevallen ook naar de raden en andere achterbannen ter besluitvorming voor een start van een project bijvoorbeeld. De uiteindelijke besluitvorming vindt dan ook niet bij het Pentahelix-overleg, maar bij de betrokken stakeholders plaats. De stakeholders zijn bijvoorbeeld de Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland en de gemeenteraden van de betrokken gemeenten binnen Regio Rivierenland.

Pilots van de opgavetafels innovatievermogen, energietransitie en PFO ruimte zijn in 2022 van start gegaan of zullen binnenkort van start gaan. Dit houdt in dat de werkwijze, benodigde toetsingscriteria en samenstelling van het Pentahelix-overleg opgesteld, bijgesteld en geëvalueerd zullen worden.

Overzicht projecten Regio Deal FruitDelta Rivierenland

Programmaliijn Inclusief

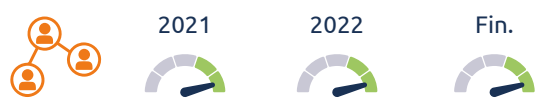
1.1 Regionale agenda Onderwijs & arbeidsmarkt

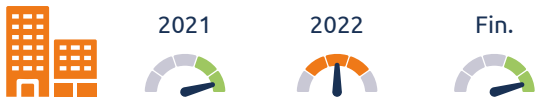
1.2 S-TEC: Smart Technology Experience Centre

1.3 Hub Rivierenland

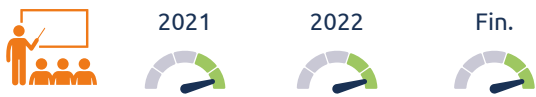
1.4 Fruit Tech Campus

1.5 Toekomstbestendige Arbeidsmarkttoeleiding

1.6 Ouderbetrokkenheid en preventie voortijdig schoolverlaten

1.7 Financieel Fit Rivierenland

1.8 Regionale Woonmonitor Rivierenland

1.9 Beheerstichting Huisvesting Arbeidsmigranten Regio Rivierenland (BHARR)

Programmaliijn Fruit

2.1 Versterken Regionaal Investeringsfonds

2.2.1 Streeckerij De Betuwe

2.2.2 Slot Loevestein en Munnikenland

2.2.3 Doorontwikkeling GeoFort als icoon in het Rivierengebied

2.2.4 Rivierbeleving

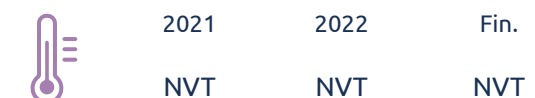
2.2.5 Doorontwikkeling regionale routenetwerken Rivierenland

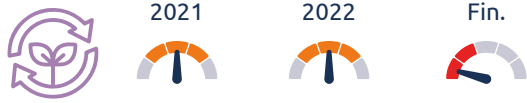
2.3 Puur Betuws: distributie lokale streekproducten

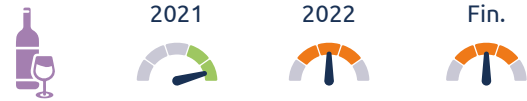
2.4.1 Geothermische warmtebron en warmterotonde

2.4.2 Smart Grid Glastuinbouw

2.5 De Fruitmotor

2.6 Hergebruik grondstoffen en circulariteit

Programmalijn Delta

3.1 Waterbeschikbaarheid

3.2 Samenwerkingsagenda Boven-Linge

3.3 Versnelling klimaatadaptatie Gemeenten

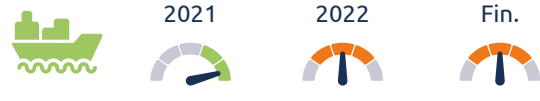
3.4 Versterking landschap en biodiversiteit regio Rivierenland

3.5 Versnelling RES (Regionale energie strategie)

3.6 Multimodaal vervoer: kansen voor water

Programmalijn Samen

4.1 Doorontwikkeling Pentahelix governance

4.2 Versterking burgerparticipatie

4.3 Samenwerkende gemeenteraden

4.4 Ontwikkeling van een FruitDelta Gebiedsagenda

4.5 Toekomstfonds

Regio Deal FruitDelta Rivierenland partners:

Hoofdstuk 2

Verankeren en versterken van samenwerking

De rode draad door de Regio Deal FruitDelta Rivierenland is samenwerking en innoveren. Op verschillende niveaus komen we hierbij voorbeelden tegen.

2.1 Rijk-regio relatie versterken

De relatie tussen Rijk en regio is cruciaal om de hoge ambities te kunnen halen die wij ons binnen de regio ten doel hebben gesteld. Nauwe samenwerking tussen Rijk en regio is daarmee van groot belang. Dit willen we ook borgen in de toekomst. Samenwerken vanuit gelijkwaardig partnerschap met constant oog voor de kracht en inbreng van ieders eigenheid is ons motto.

Bezoek minister Hanke Bruins Slot

Maandag 10 oktober sprak minister Hanke Bruins Slot op de Fruit Tech Campus met studenten, arbeidsmigranten en ondernemers uit de fruitsector. Zij vertelden de minister dat voor een toekomstbestendige fruitsector voldoende aanwas van nieuw en goed opgeleid talent cruciaal is. Ook het slim gebruiken van technologie is onontbeerlijk om dé fruitregio van Nederland te blijven. De Regio Deal van het Rijk draagt hieraan bij, o.a. door met een financiële impuls de Fruit Tech Campus mogelijk te maken.

Student Janiek van Dijk: 'Ik volg mijn HBO-minor nu op de Fruit Tech Campus. Daardoor krijg ik les van bedrijven uit de fruitteelt, bedrijven die mij echt verder kunnen helpen in mijn toekomst. Maar wat ik net zo belangrijk vind, ik leer nu allemaal toekomstige telers kennen, vaak net als ik telerskinderen. We bouwen aan een netwerk van jonge professionals en kunnen elkaar helpen.'

Vorig jaar zomer ging de verantwoordelijkheid voor de landelijke Regio Deals van het ministerie van LNV naar het ministerie van BZK. Terugkijkend op de goede samenwerking met LNV in de startfase van de Regio Deal, kunnen we concluderen dat er inmiddels ook een nauwe samenwerking met het ministerie van BZK tot stand is gekomen. Meerdere Rijk Regio overleggen en andere overleggen van het afgelopen jaar droegen hieraan bij hebben en hebben de werkrelatie zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau versterkt en geïntensiveerd. Het vermelden van deze fijne samenwerking is zeker de moeite waard. Hier zijn wij dan ook trots op en wij vertrouwen erop dat we deze goede samenwerking in de toekomst zullen en kunnen voortzetten.

2.2 Samenwerking in de regio versterken

In Rivierenland moeten we het echt hebben van samenwerking. Samenwerking tussen overheid, inwoners, onderwijs en ondernemers. Dit leidt tot nieuwe innovatieve en creatieve samenwerkingsvormen in de publiek private samenwerking, denk aan de totstandkoming van de FruitTech Campus en S-Tec. Hieronder noemen we een paar voorbeelden binnen en tussen Regio Dealprojecten uit 2022.

UITGELICHTE SAMENWERKING

Samenwerken in de hackaton

24 uur lang (!) gingen leerlingen en studenten enthousiast aan de slag met een vraagstuk uit de huidige en toekomstige praktijk van klimaatverandering en de energietransitie. Na een waardevolle (en vermoeiende) dag en nacht, presenteerden zij om 11:00 uur 's ochtends hun oplossingen.

Zes scholen deden mee, vier organisaties leverden challenges aan, Hub Rivierenland en S-Tec organiseerden de hackaton en onder andere de klimaatburgemeester en een deelnemer van JongRes jureerden de ideeën.

Wat leverde het op?

In ieder geval creatieve energie, verbinding door ontmoeting en innovatieve oplossingsrichtingen. Niet alleen voor de opdrachtgevers biedt het nieuwe inzichten, maar ook voor de leerlingen en studenten; er zit toekomst in het klimaat.

UITGELICHTE SAMENWERKING

Elkaar ontmoeten op de Regio Deal dag

18 november kwamen we met ongeveer 60 mensen bij elkaar voor de Regio Deal dag. We bekeken de eerste resultaten en droomden over de toekomst. Ook gingen we in groepen op bezoek bij verschillende projecten:

- We stonden met onze poten in de klei bij de Linge, waar we meer hoorden over energie en waterbeschikbaarheid. De concrete projecten aquathermie en het inlaat-gemaal stonden hierbij centraal.
- Medewerkers van de Fruit Tech Campus gaven een rondleiding op de Innocation Hub en vertelden meer over de activiteiten en samenwerkingen rondom de Fruit Tech Campus.
- Toepassing van circulaire concepten levert veelal milieuwinst en energiebesparing op. Toch is de praktijk ook weerbarstig. We bezochten Cirtex (circulair textielcentrum Rivierenland) waarbij de kansen en uitdagingen van circulaire economie een gezicht kregen.
- We gingen dieper in op inclusieve participatie. Hoe zet je dat op en wat zijn de factoren die bijdragen aan succesvolle inclusieve participatie?

In de middag werkten we op een creatieve manier samen om ons te buigen over de grote opgaven waar de regio voor staat én de kansen die we als regio hebben. Hier hebben we elkaar bij nodig. Gedeputeerde Helga Witjes opende de dag:

**“Je hebt zoveel om trots op te zijn in deze regio,
wees niet te bescheiden”**

UITGELICHTE SAMENWERKING

Samenwerken rondom de Gebiedsagenda

De Gebiedsagenda is een van de projecten van de Regio Deal die samenwerken ademt. De samenwerking en werkwijze van de Gebiedsagenda is op dit moment in het kader van *learning by doing*. Dit houdt in dat tot januari 2024 er gekeken wordt naar wat wel en niet werkt m.b.t. de samenwerking van de Gebiedsagenda. De structuur van de samenwerking bouwt voort op bestaande samenwerkingsstructuren. De samenwerking en het proces van de Gebiedsagenda bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Het Pentahelix – overleg (ook wel toetsingstafel genoemd)

Nadat de opgavetafel(s) een oplossing/project heeft gedefinieerd, stelt het Pentahelix – overleg vast welke oplossingen/projecten uitgewerkt kunnen worden aan de hand van de opgestelde toetsingscriteria. Wordt aan alle criteria voldaan, dan brengt de toetsingstafel een richtinggevend advies uit aan het Uitvoerend Team Gebiedsagenda om een Projectteam samen te stellen. De Toetsingstafel bestaat uit vertegenwoordigers van de 5 O's (Overheid, Onderwijs/Onderzoek, Ondernemers, Organisaties en Ondernemende inwoners).

2. Opgavetafels

Bestaan uit de partners met relevante kennis van de opgave. De samenstelling is dus afhankelijk van de opgave. De opgavetafel identificeert aandachtspunten (kansen en problemen) op integraal niveau. Dit leidt tot het vaststellen van oplossingsrichtingen. Er zijn op dit moment acht opgavetafels opgesteld.

3. Uitvoerend Team Gebiedsagenda

Het uitvoerende team is verantwoordelijk voor de monitoring, communicatie en verslaglegging van de Gebiedsagenda. Daarnaast identificeert dit team de opgaven en aandachtspunten in overleg en in samenspraak met de Regionale Programmamanagers van de Gebiedsagenda, stelt een investeringsagenda op en identificeert de oplossingen die voortkomen uit de opgavetafels. Bij een oplossing/mogelijk project mobiliseert het uitvoerende team de benodigde partners voor een Projectteam.

4. Projectteams

Deze teams werken de oplossingen/projecten uit die voort zijn gekomen uit de opgavetafels. De betreffende uitvoerders voor de oplossingen/projecten zijn projectafhankelijk.

5. Achterbannen

Leveren input aan een opgavetafel. Dit gebeurt via een vertegenwoordiger van de achterban die aan de opgavetafel(s) deelneemt. De achterban bestaat uit uiteenlopende partners die onder-

deel uitmaken van de 5 O's (Overheid, Onderwijs & Onderzoek, Ondernemers, Organisaties en Ondernemende inwoners).

Elk onderdeel van de samenwerking heeft zijn eigen functie maar er zijn principes opgesteld voor de samenwerking als startpunt voor een goede en prettige samenwerking: Gelijkwaardigheid, leren met elkaar, vertrouwen, adaptief, het doel is leidend en gebruik van bestaande gremia.

Hoofdstuk 3

Financieel overzicht

Voor Regio Deal FruitDelta Rivierenland stelt het Rijk 7,5 miljoen euro uit de regio envelop beschikbaar. Daarnaast investeert de Provincie Gelderland 3 miljoen euro. Deze bedragen vormen samen de subsidie van de Regio Deal die wordt verstrekt aan de verschillende projecten. Bedragen die ontvangen worden door projecteigenaren kunnen daarmee bestaan uit een bijdrage vanuit de Rijksmiddelen en/of middelen die door de Provincie Gelderland beschikbaar zijn gesteld. De bijdrage van de provincie vormt samen met de overige regionale publieke cofinanciering de totale publieke cofinanciering. Conform de afspraken in het convenant moet er tegenover de besteding van de rijksmiddelen minimaal 7,5 miljoen publieke cofinanciering besteed worden gedurende de looptijd van de Regio Deal. De prognoses hiervoor zijn bij aanvang van de Regio Deal geschat op 12 miljoen. De regio heeft inmiddels van het Rijk en van de provincie twee voorschotten ontvangen.

Hieronder zijn drie financiële overzichten weergegeven *

- Overzicht 1 geeft totale opbouw van de Regio Deal middelen weer.
- Overzicht 2 laat de verdeling van de middelen over de vier programmalijnen zien.
- Overzicht 3 laat het percentage betaalde voorschotten zien (stand 31 december 2022).

Overzicht 1: Totale verdeling

Opbouw Middelen Regio Deal			
	Rijksmiddelen	Provincie Gelderland	Totaal
Projecten	€ 6.939.824	€ 2.885.992	€ 9.825.816
<i>Uitname BCF t.b.v. projecten</i>	€ 132.216		€ 132.216
Monitoring (integraal onderdelen van projecten)	€ 165.289		€ 165.289
<i>Uitname BCF t.b.v. monitoring</i>	€ 34.711		€ 34.711
Uitvoeringskosten	€ 186.017	€ 90.000	€ 276.017
<i>Uitname BCF t.b.v. uitvoeringskosten</i>	€ 38.983		€ 38.983
Reservering	€ 2.960	€ 24.008	€ 26.968
Totaal	€ 7.500.000	€ 3.000.000	€ 10.500.000

Overzicht 2: Totaal verdeling per pijler

Overzicht 3: Status betaling voorschotten (31 december 2022)

Totale middelen Regio Deal (bijdrage Rijk en Provincie)		
	Absoluut	%
Programmaliijn		
Voorschotten betaald t/m 2022	€ 4.360.686	44%
Voorschotten in 2023	€ 349.000	4%
Laatste termijn en overig	€ 2.640.430	27%
Projecten Regio Rivierenland (geen voorschot)	€ 2.475.700	25%
Totaal projecten	€ 9.825.816	100%

* Tabellen zijn gebaseerd op de gegevens op 31-12-2022

Conclusies realisatie 2022- realistische weergave en kritische beoordeling

Zoals is beschreven bij de legenda in hoofdstuk 1 is bij deze financiële verantwoording de realisatie vergeleken ten opzichte van de opgestelde projectbegroting. Daarbij hebben wij de volgende criteria gehanteerd voor ons dashboard:

- Wanneer de inkomsten en uitgaven voor minder dan een derde (33%) gerealiseerd zijn, is het stoplicht rood.
- Bij realisatie tussen een derde (33%) en twee derde (67%) van de begroting, is het stoplicht oranje.
- Bij realisatie meer dan twee derde (67%), dan is het stoplicht groen.

Deze voortgangsrapportage geeft een realistische weergave van zowel de financiële als inhoudelijke voortgang van de projecten van het afgelopen jaar. In vergelijking met de voortgangsrapportage van 2021, kunnen wij stellen dat deze voortgangsrapportage een ander beeld geeft omdat wij nu naar de werkelijke realisatie hebben gekeken met betrekking tot de financiën, waarbij de nadruk is gelegd op de financiële

verplichtingen die de Regio Deal met zich mee brengt. De analyse is gebaseerd op de ingediende voortgangformulieren van periode 5 welke loopt vanaf de start van het project tot en met 31 december 2022.

Bij het gebruiken van deze criteria komt naar boven dat bij het overgrote deel van de projecten nog niet op tweederde realisatie zit. Het verschilt per project of dit zich voordoet bij de uitgaven of de te realiseren cofinanciering. De meeste projecten geven aan dat het zwaartepunt van de bestedingen ligt in het jaar van afronding omdat dan de uitvoering werkelijk plaatsvindt. Er wordt daarbij aangegeven dat de verwachting is dat de begroting gerealiseerd wordt in 2023. Een klein aantal projecten zit in de afrondende fase en kan in 2023 overgaan tot vaststelling van de subsidie.

Het kritisch bekijken en analyseren van de gegevens per project, waarbij objectieve criteria gehanteerd zijn heeft geleid dat er risico's boven water komen. Op basis van deze analyse van 2022 kan er in het laatste jaar nog bijgestuurd worden en kunnen er eventueel mitigerende maatregelen genomen worden. Zo zijn wij meer in control van de huidige lopende Regio Deal.

In het najaar van 2023 wordt er ook nog een voortgangformulier periode 6 uitgevraagd over het eerste halfjaar van 2023. Deze zullen we vergelijken met de rapportage van periode 5 ter voorbereiding op de algehele financiële afronding van de Regio Deal in 2024. Dit moet ons een beter beeld geven over hoe de projecten er voor staan zowel financieel als inhoudelijk.

Bijlage: Beoogde resultaten

Partijen beogen met de Regio Deal FruitDelta Rivierenland de ambitie en de doelen te verwezenlijken door de volgende resultaten te behalen per programmalijn.

Uitleg iconen

Beoogd doel

Beoogd resultaat

Status nee

Status deels

Status ja

	Programmalijn Inclusief	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
	1.1 Regionale Agenda Onderwijs & Arbeidsmarkt Rivierenland				
	De mismatch op de arbeidsmarkt is verkleind.		31-12-2023		
	Het aandeel beroepsbevolking met een laag opleidingsniveau daalt naar 23% (2025).		31-12-2023		
	Er is een regionale agenda Onderwijs & Arbeidsmarkt voor de jaren 2022 e.v. in uitvoering waarin lopende losse programma's, publiek-private samenwerkingen en subregionale ontwikkelingen zijn samengebracht. Hierin werken ten minste de partners die verbonden zijn aan RW-POA, werkgeversorganisaties (VNO-NCW), werknemersorganisaties (FNV, CNV), UWV, Werkzaak Rivierenland en de sectornetwerken samen.		24-6-2021		
	Er is aandacht voor digitale en ondernemende vaardigheden.		31-12-2023		
	Er is een gedragen regionale agenda onderwijs en arbeidsmarkt in samenwerking met partners.		Q4 2021		
	Er wordt uitvoering gegeven aan de Regionale agenda onderwijs & arbeidsmarkt.		Q2 2021		
Synergie binnen de pijler Inclusief, versterken van synergie tussen de gelieerde onderwijs & arbeidsmarktprojecten door organiseren van maandelijkse overleggen met alle projectpartners.		Q4 2023			
	1.2 S-TEC: Smart Technology Experience Centre				
	De mismatch op de arbeidsmarkt is verkleind.		31-12-2023		
	Het aandeel beroepsbevolking met een laag opleidingsniveau daalt naar 23% (2025).		31-12-2023		

Programmalijn Inclusief

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Gezamenlijk werken aan het versnellen van de regionale energietransitie. Gevoed door een doorlopende leerlijn in het onderwijs aanbod van PO tot en met MBO 4 en modulair onderwijs als aanjager van bijscholing voor medewerkers, zodat nieuwe technologische ontwikkelingen sneller eigen worden gemaakt en benut.		31-12-2023		
Er zijn drie ontmoetingsplekken tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio verstrekt (Smart Hub, Fruit Tech Campus) dan wel ontwikkeld (Experience Centre).		31-1-2022		
In deze hubs werken (sub) regionaal bedrijfsleven, vakopleiders en onderwijsinstellingen samen.		1-1-2022		
Er zijn binnen de hubs doorlopende leerlijnen gerealiseerd.		31-12-2022		
Er worden toekomstbestendige technische opleidingen aangeboden waaronder Smart Building en leerwerkroutes voor mensen met een afstand op de arbeidsmarkt.		31-12-2022		
Er zijn technische innovaties gerealiseerd.		31-12-2023		
De hubs versterken ook elkaar en de samenwerking krijgt vorm in een nieuwe regionale werkwijze en aanpak.		31-12-2023		
Ten minste 5300 jongeren (waarvan 750 PO-leerlingen) uit het VO en MBO en 1200 werkzoekenden doorlopen een traject in deze hubs.		31-12-2023		
Er zijn minimaal 50 regionale bouw- en techniek bedrijven aangesloten bij één van deze hubs en 125 bedrijven bij de leerwerkroutes.		31-12-2023		
S-TEC is vanaf 2021 in bedrijf als 'Experience Center' waar burgers en bedrijven die stappen willen zetten in de energietransitie terecht kunnen voor advisering/coaching, opleiding van vakmensen, voorlichting over actuele bouwoplossingen en voor contact met lokale technische dienstverleners.		Q4 2021		
Het jaarlijks verduurzamen van minimaal 1500 woningen en gebouwen in de regio.		Q4 2021		
150 fte aan nieuwe banen in de regio, voor minimaal 25% ingevuld door zij-instromers en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.		Q4 2023		
Minimaal 200 cursisten/leerlingen worden per jaar geschoold of bijgeschoold op het gebied van Smart Technology, Smart Building.		Q4 2022		
De realisatie van doorlopende leerlijnen vanaf PO tot MBO-niveau 4 op gebied van Smart technology en Smart Building. Naast de BOL 4 Smart Building opleiding worden onder het dak van S-TEC ook de BBL 2 en 3 (en 4) opleidingen van IW Midden verzorgd.		Q4 2021		

Programmalijn Inclusief

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Minimaal 2500 bezoekers die een gerealiseerde omzet binnen de regio van minimaal € 7,5 miljoen realiseren (door investering in verduurzaming van hun woning/vastgoed).		Q4 2022		
Jaarlijks 25 bijeenkomsten (events/workshops/bedrijfspresentaties) met een duurzaam karakter en/of inhoud.		Q4 2021		
Een economische impact van € 15 miljoen.		Q4 2023		
Aantal jongeren dat een traject heeft doorlopen in de hub.		Q4 2023		
Aantal PO-leerlingen dat een traject heeft doorlopen in de hub.		Q4 2023		
Aantal werkzoekenden dat een traject heeft doorlopen in de hub.		Q4 2023		
Aantal regionale bouw- en techniek bedrijven dat is aangesloten bij de hub.		Q4 2023		

1.3 Hub Rivierenland

De mismatch op de arbeidsmarkt is verkleind.		31-12-2023		
Er zijn drie ontmoetingsplekken tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio verstrekt (Smart Hub = Hub Rivierenland, Fruit Tech Campus) dan wel ontwikkeld (Experience Centre).		31-12-2023		
In deze hubs werken (sub) regionaal bedrijfsleven, vakopleiders en onderwijsinstellingen samen.		31-12-2023		
Er is aandacht voor digitale en ondernemende vaardigheden.		31-12-2023		
De hubs versterken ook elkaar en de samenwerking krijgt vorm in een nieuwe regionale werkwijze en aanpak.		31-12-2023		
Ten minste 5300 jongeren (waarvan 750 PO-leerlingen) uit het VO en MBO en 1200 werkzoekenden doorlopen een traject in deze hubs.		31-12-2023		
Er zijn minimaal 50 regionale bouw- en techniek bedrijven aangesloten bij één van deze hubs en 125 bedrijven bij de leerwerkroutes.		31-12-2023		
In 2023 is Hub Rivierenland hard op weg om het platform te worden waarmee scholen en bedrijven worden ondersteund bij de belangrijke taak om jonge mensen in VO kennis te laten maken met toekomstmogelijkheden.		Q4 2021		
In 2025 is dit platform volledig operationeel.		Q4 2021		
Het totaal aantal bereikte leerlingen/studenten van Hub Rivierenland is 3000.		Q4 2023		
Hub Rivierenland organiseert 16 passende en aantrekkelijke activiteiten.		Q4 2022		

Programmalijn Inclusief

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Jongeren hebben zicht op alle mogelijke toekomst- kansen, waarbij kansen bij regionale bedrijven gericht op duurzaamheid, zorg, logistiek en IT nadrukkelijk aan bod komen.		Q4 2021		
Hub Rivierenland richt zich op docenten en op leerlin- gen in het voorgezet en vervolg onderwijs. Er wordt een inclusieve aanpak gehanteerd.		Q4 2022		
Hub is in 2023 een sterk en betrouwbaar merk.		Q4 2021		
In 2023 zijn de eerste inzichten beschikbaar van wetenschappelijk onderwijs.		Q4 2023		
Aantal jongeren dat een traject heeft doorlopen in de hub.		Q4 2023		
Aantal PO-leerlingen dat een traject heeft doorlopen in de hub.		Q4 2023		
Aantal regionale bouw- en techniek bedrijven dat is aangesloten bij de hub.		Q4 2023		

1.4 Fruit Tech Campus

De mismatch op de arbeidsmarkt is verkleind.		Q4 2023		
Het aandeel beroepsbevolking met een laag oplei- dingsniveau daalt naar 23% (2025).		Q4 2023		
Het ontwikkelen van een structurele samenwerking en ontwikkelingsprogramma voor educatie en innova- tie in regio Rivierenland, van bedrijfsleven & onderwijs met de regio m.b.t. fruit, data en technologie. De Fruit Tech Campus moet via onderzoek, onderwijs, innova- tie en samenwerking bijdragen aan: verduurzaming van de teelt, vermindering van de foodwaste in teelt, afzet en opslag, verbetering van de CO ₂ footprint van fruit, vergroting van de biodiversiteit en versterking van het economisch cluster.		Q4 2023		
Er zijn drie ontmoetingsplekken tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio verstrekt (Smart Hub, Fruit Tech Campus) dan wel ontwikkeld (Experience Centre).	DOEL	Q4 2023		
In deze hubs werken (sub) regionaal bedrijfsleven, vakopleiders en onderwijsinstellingen samen.		Q4 2023		
Er zijn binnen de hubs doorlopende leerlijnen gereaa- liseerd.		Q4 2023		
Er is aandacht voor digitale en ondernemende vaardigheden.		Q4 2023		
Er worden toekomstbestendige technische oplei- dingen aangeboden waaronder Smart Buildings en leerwerkroues voor mensen met een afstand op de arbeidsmarkt.		Q4 2023		
Er zijn technische innovaties gerealiseerd.		Q4 2023		

Programmalijn Inclusief

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
De hubs versterken ook elkaar en de samenwerking krijgt vorm in een nieuwe regionale werkwijze en aanpak.		Q4 2023		
Ten minste 5300 jongeren (waarvan 750 po-leerlingen) uit het VO en MBO en 1200 werkzoekenden doorlopen een traject in deze hubs.		Q4 2023		
Er zijn minimaal 50 regionale bouw- en techniek bedrijven aangesloten bij één van deze hubs en 125 bedrijven bij de leerwerkroutes.		Q4 2023		
Ontwikkeling van een samenwerkingsverband, netwerk bedrijven, research & onderzoek, young professionals, etc.		Q4 2021		
Partnernetwerk van minimaal 20 partners, oprichting international students network/programma, innovation strategy council & young fruit pro's, dies natalis gehouden.		Q4 2023		
Dies natalis gehouden (business inspiration congres).		Q4 2021		
Ontwikkeling van nieuw, innovatief onderwijs voor de medewerkers van morgen in teelt, verpakken, sorteren, bewaren en afzet van fruit.		Q4 2023		
2 nieuwe opleidingen/minoren/cursussen ontwikkeld.		Q4 2021		
4 nieuwe opleidingen/minoren/cursussen ontwikkeld (in totaal).		Q4 2022		
6 nieuwe opleidingen/minoren/cursussen ontwikkeld (in totaal).		Q4 2023		
Ontwikkeling van een hybride onderwijsstructuur: inzet hybride docenten, lectoraten, practoren.		Q4 2021		
Inzet hybride docenten, lectoraten, practoren.		Q4 2021		
Lerend onderzoeken, waarbij studenten in de diverse onderzoeklocaties met onderzoek aan de slag gaan.		Q4 2022		
Opening 2 leslocaties proeftuin Randwijk.		Q2 2021		
Fase 1 innovation Hub Geldermalsen.		Q1 2022		
Lectoraten/practoraten waarbij gericht innovatie wordt vormgegeven aan onderzoek op praktijkniveau: 8 innovatiecirkels met overleg op C-level niveau en bijbehorende projecten ontwikkeld.		Q4 2021		
Start-up programma ter bevordering van innovatie en economische versterking: start-up programma actief met als kern innovation award. Aantal jongeren dat een traject heeft doorlopen in de hub.		Q4 2021		
Aantal PO-leerlingen dat een traject heeft doorlopen in de hub.				
Aantal werkzoekende dat een traject heeft doorlopen in de hub.				

Programmalijn Inclusief

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Aantal regionale bouw- en techniek bedrijven dat is aangesloten bij de hub.				
1.5 Toekomstbestendige Arbeidsmarkttoeleiding				
Structureel aanbod aan toekomstbestendige, adaptieve (technische) leerwerkroutes voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en de routes worden steeds meer bij werkgevers georganiseerd en uitgevoerd.		31-12-2023		
De mismatch op de arbeidsmarkt is verkleind.		31-12-2023		
Er is een regionale agenda Onderwijs & Arbeidsmarkt voor de jaren 2022 e.v. in uitvoering waarin lopende losse programma's, publiek-private samenwerkingen en subregionale ontwikkelingen zijn samengebracht. Hierin werken ten minste de partners die verbonden zijn aan RW-POA, werkgeversorganisaties (VNO-NCW), werknemersorganisaties (FNV, CNV), UWV, Werkzaak Rivierenland en de sectornetwerken samen.		31-12-2023		
Er worden toekomstbestendige leerwerkroutes aangeboden voor mensen met een afstand op de arbeidsmarkt.		31-12-2023		
Er is een structureel aanbod toekomstbestendige, adaptive (technische) leerwerkroutes voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en de routes worden steeds meer bij werkgevers georganiseerd en uitgevoerd.		31-12-2023		
Er zijn minimaal 50 regionale bouw- en techniek bedrijven aangesloten bij één van deze hubs en 125 bedrijven bij de leerwerkroutes.		31-12-2023		
We experimenteren met de inzet van inclusieve technologie om ervoor te zorgen dat de mismatch tussen de eisen die het werk aan mensen stelt en wat de mensen kunnen, wordt opgeheven.		31-12-2023		
Toekomstbestendig maken en uitbreiden van de leerwerkroutes.		31-12-2023		
Doorontwikkelen en opschalen van de aanpak waarbij er geëxperimenteerd wordt met de inzet van technologie die inclusie bevordert.		Q4 2023		
Structureel aanbod aan toekomstbestendige, adaptieve (technische) leerwerkroutes voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en de routes worden steeds meer bij werkgevers georganiseerd en uitgevoerd.		Q4 2023		
Aantal aangesloten bedrijven bij de leerwerkroutes.				
Aantal mensen die een leerwerkroute hebben gevolgd.				
Het instrumentarium van WZR is uitgebreid met inclusieve technologieën die zorgen voor een toekomstbestendige match van vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt.		Q4 2023		

Programmalijn Inclusief

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Er een techno Hub in de regio ontwikkeld die partnerschap ontwikkeld op regionale inzet van inclusieve technologieën bij regionale werkgevers met de inzet van de doelgroep van Werkzaak. Dit bevordert inclusief werkgeverschap en de ontwikkeling van een inclusieve arbeidsmarkt in de regio.		Q4 2023		

1.6 Ouderbetrokkenheid en preventie voortijdig schoolverlaten

De mismatch op de arbeidsmarkt is verkleind.		Q4 2023		
Het aandeel beroepsbevolking met een laag opleidingsniveau daalt naar 23% (2025).		Q4 2023		
Vergroten van ouderbetrokkenheid bij leerlingen door enerzijds medewerkers van scholen te trainen en anderzijds ouders te bereiken en bewustwording te creëren.		Q4 2023		
De kwantitatieve mismatch wordt beperkt door een regionale aanpak te verstrekken om jongeren met een startkwalificatie op de arbeidsmarkt te laten instromen. Het percentage VSV stabiliseert op 1,5% in 2025.		Q4 2023		
Eerste medewerkers van scholen getraind		Q4 2021		
Tweede ronde trainingen zijn gerealiseerd.		Q2 2022		
Campagne en bewustwording is opgezet en uitgevoerd.		Q2 2022		

1.7 Financieel Fit Rivierenland

Belanghebbende ondersteunen in hun rol en aanpak bij het bestrijden van schuldenproblematiek en activeren tot actieve deelname en uitrol voor ondersteuning en doorverwijzing.		Q4 2023		
Er is een nieuwe regionale werkwijze geïmplementeerd gericht op vroegsignalering en preventie van schulden. Daarbij wordt ook de verbinding met laaggeletterdheid gelegd.		Q4 2023		
Innovatie van preventie en schuldhulpverlening om tot meer financiële redzaamheid te komen.		Q4 2023		
De betrokkenheid en samenwerking in de regio Rivierenland bevorderen tussen partijen die zich bezighouden met schuldenproblematiek. Het in kaart brengen van een ieders expertise en het initiëren en creëren van een community of learning.		Q4 2023		
Het regionale netwerk op het gebied van schuldenaanpak en vroegsignalering is verstrekt.		Q4 2023		
Er is regionale verbinding in de vorm van goed geïnformeerde ketenpartners en professionals.		Q4 2022		
Er zijn nieuwe landelijke ontwikkelingen en innovaties naar de regio gehaald.		Q4 2022		

Programmalijn Inclusief

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
De informatie beschikbaar via website.		Q3 2021		
Werkgeversdesk is opgezet.		Q4 2021		
Vroegsignalering is verbeterd.		Q2 2022		
De Nationale schuldhulprouwe is geïmplementeerd.		Q4 2022		

1.8 Regionale Woonmonitor Rivierenland

Prettig, veilig en betaalbaar wonen in FruitDelta Rivierenland.		Q4 2023		
De regionale woonagenda voor de periode 2020 t/m 2023 is uitgebreid met een bijbehorend monitor programma.		Q4 2023		
De regionale woonagenda houdt rekening met de behoefte aan woningen vanuit lage inkomens/bijzondere doelgroepen.		Q4 2023		
Via monitoring wordt onder meer gesignaleerd of de bouwstroom voldoende rekening houdt met het woningaanbod voor deze kwetsbare doelgroepen en er kan op worden bijgestuurd.		Q4 2023		
Programma van eisen van contracteren externe partijen is opgesteld.		Q4 2023		
Dataverzameling en verwerking is gerealiseerd.		Q2 2022		
Woonmonitor is operationeel.		Q3 2022		

1.9 Beheerstichting Huisvesting Arbeidsmigranten Regio Rivierenland

Er is een beheerorganisatie voor de duurzame huisvesting van arbeidsmigranten.		1-4-2022		
De beheerstichting draagt zorg voor kwalitatief goede en betaalbare huisvesting.		1-4-2022		
De woon en leefomstandigheden van arbeidsmigranten zijn verbeterd.		1-4-2022		
Er wordt minder overlast ervaren van arbeidsmigranten door inwoners, omdat ze goed zijn gehuisvest.		Q4 2023		
Voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten die werken in Regio Rivierenland is bevorderd.		Q4 2023		
Er is toezicht op kwaliteit en betaalbaarheid van de huisvesting.		Q4 2022		
Draagvlak is verkend en randvoorwaarden zijn vastgesteld.		Q1 2021		
Uitwerking en inrichting organisatie BHARR.		Q4 2021		
BHARR is operationeel.		Q1 2022		

Programmalijn Fruit

Doel/
resultaat Planning en
realisatie Plaatje
2021 Plaatje
2022

2.1 Versterken regionaal Investeringsfonds

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme & recreatie en logistiek.		15-2-2022		
Er zijn tenminste 10 RIF projecten succesvol uitgevoerd, waarbij ten minste 4 miljoen aan private investeringen zijn losgemaakt.		15-2-2022		
Aantal succesvol uitgevoerde projecten: 24		Q4 2024		
Bedrag aan losgemaakte private investering: €2.448.378		Q4 2024		

2.2.1 De Streeckerij

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		Q4 2023		
De regionale beleving van cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden zijn integraal benaderd en als waardevolle assets behouden door de realisatie van: minimaal 2 iconische toeristisch recreatieve projecten.		Q4 2023		
Duurzame regionale producten kennen meer afzet bij de consumenten.		Q4 2023		
Er is een dagrecreatieve voorziening gerealiseerd op de beleving van streekproducten.		Q4 2023		
Er is een duurzame samenwerking tussen participanten in het project.		Q4 2023		
Er is extra beleving voor toeristen en recreanten en extra afzetmarkt voor streekproducten.		Q4 2023		
Bestemmingsplan is gewijzigd.		Q2 2021		
De bouwplannen zijn gereed/ start bouw belevenis-park.		Q4 2021		
Streeckerij is opengesteld voor publiek.		Q1 2022		

2.2.2 Toeristisch-recreatieve doorontwikkeling Slot Loevestein en Munnikenland

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		Q4 2023		
De regionale beleving van cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden zijn integraal benaderd en als waardevolle assets behouden door de realisatie van: minimaal 2 iconische toeristisch recreatieve projecten.		Q4 2023		
Versterking van de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van het Munnikenland.		Q4 2023		
Eén integraal en beleefbaar verhaal van Slot Loevestein en het Munnikenland.		Q4 2023		

Programmalijn Fruit	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Meer recreatieve en toeristische voorzieningen en verblijfsmogelijkheden.		Q4 2023		
Ontwikkeling als visitorhub.		Q4 2023		
Energietransitie van propaangas naar groene energie voor het hele gebied.		Q4 2023		
Stakeholdertraject is doorlopen en visie is opgeleverd.		Q4 2020		
Masterplan, exploitatiescenario's en businesscases zijn opgeleverd.		Q2 2021		
Vervolgonderzoeken/ veldonderzoek wordt uitgevoerd.		Q4 2021		
Bijstellen, financiën en besluitvorming.		Q2 2022		
Project is in uitvoering.		Q4 2023		

2.2.3 Doorontwikkeling Geofort als icoon in het Rivierengebied

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		Q4 2023		
De regionale beleving van cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden in de regio zijn integraal benaderd en als waardevolle assets behouden door de realisatie van minimaal 2 iconische toeristisch recreatieve projecten.		Q4 2023		
Uitbreiding museale beleving Geofort.		Q4 2023		
Vernieuwing lesmodules.		Q4 2023		
Klimaatdoolhof is gerealiseerd.		Q4 2021		
Serious game energietransitiespel is ontwikkeld.		Q4 2021		
Lesmodule over zonne-energie is ontwikkeld.		Q4 2021		
Lesmodule waterkwaliteit is ontwikkeld.		Q4 2021		
Blote voetenpad over grondstoffen is gerealiseerd.		Q4 2021		
Voedselinnovatie is gerealiseerd.		Q4 2021		
Minecraftworkshops cultuureducatie en energietransitie is ontwikkeld.		Q4 2021		

2.2.4 Rivierbeleving

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		Q4 2023		
--	--	---------	--	--

Programmalijn Fruit

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
De regionale beleving van cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden zijn integraal benaderd en als waardevolle assets behouden door de realisatie van: minimaal 2 iconische toeristisch recreatieve projecten.		Q4 2023		
Gezamenlijke focus op het toeristisch product met ontwikkeling op de Linge, Waal en Maas.		10-12-2021		
Het ontwikkelen van riviereigen DNA om zo te komen tot één eigen Rivierenland rivier DNA.		21-12-2022		
Het beleefbaar maken van het toeristisch 'water' product op de Linge, Waal en Maas.		Q4 2023		
De Linge is bereikbaar gemaakt voor de eigen inwoners en bezoekers door realisatie van een kanoroute over de Linge.		31-12-2022		
Project De Linge: inventarisatie van aanlegsteigers gereed.		Q3 2021		
Project De Linge: verkenning van locaties voor nieuwe aanlegsteigers.		Q4 2021		
Project De Linge: realiseren/herstellen van aanlegsteigers inclusief routebebording en verwijzing naar ondernemers.		Q4 2022		
Project De Linge: communicatie/marketing-promotie.		Q4 2022		
Een haalbaarheidsstudie naar een fiets- en wandelverbinding over het Amsterdam-Rijnkanaal is uitgevoerd.		Q4 2022		
De gebiedsvisie Zandmeren met uitvoeringsagenda is opgeleverd.		Q4 2022		
Algemeen: gezamenlijke focus rivierbeleving Regio Rivierenland met verankering in een bestuurlijk traject is geborgd.		Q4 2022		
Algemeen: realisatie van een rivier DNA profiel.		Q4 2022		
Algemeen: wandelen, fietsen en watersport op en langs de Linge, Waal en Maas wordt gestimuleerd. Aantal recreanten op de Linge gaan we meten.		Q4 2022		

2.2.5 Doorontwikkeling regionale routenetwerken Rivierenland

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		Q4 2023		
Het hybride maken van het wandelnetwerk.		Q4 2023		
Er is een stijging in het gebruik van de wandelroutes door deze qua beleving, kwaliteit en bewegwijzering te laten aansluiten bij een brede doelgroep.		Q 2021		
Aangepaste bewegwijzering met verwijzing naar interessante locaties/voorzieningen (aantal verwijzingen).		Q4 2021		
Digitale routekaarten en een wandelapp.		Q4 2022		

Programmalijn Fruit

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Realisatie geel-rood streekpad van ca. 225 kilometer door de Betuwe (inclusief ontsluiten en integreren bestaande en nieuwe wandelstructuur).		Q4 2022		
De route is gepubliceerd.		Q4 2022		
Beheer en onderhoud van de route voor 5 jaar is geborgd.		Q4 2023		

2.3 Puur Betuws: Distributie lokale streekproducten

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		31-12-2023		
Duurzame regionale producten kennen meer afzet bij de consumenten.		31-12-2023		
De ontwikkeling, verkoop en distributie van lokale producten versterken.		31-12-2023		
De beweging versterken die voedsel gezonder, biodiversiteit groter, werkgelegenheid socialer en verdienmodellen voor regionale producten beter maakt.		31-12-2023		
Een korte voorzieningsketen is gerealiseerd.		Q4 2020		
Er is een breed aanbod van regionale producten en een netwerk van aanbieders gerealiseerd (aantal aanbieders).		Q4 2021		
Afnemers worden gestimuleerd om lid te worden van de coöperatie (aantal afnemers).		Q4 2021		
Het platform is doorontwikkeld (website en webwinkel).		Q4 2021		
Promotie en marketing regionale streekproducten is ontwikkeld.		Q4 2021		
Uitrol distributiesysteem (aantal lokale breng- en haalhubbs gerealiseerd).		Q4 2021		
Er zijn werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst genomen (aantal fte).		Q4 2022		

2.4.1 Geothermische warmtebron

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		Q4 2023		
Er is gestart met een toekomstbestendige energie-infrastructuur voor de tuinbouw, waarbij maatregelen proefondervindelijk zijn opgesteld en gereed zijn voor bredere uitrol.		Q4 2023		
De ontwikkeling van een warmtebron, de realisatie van (delen van) warmtenetten en warmterotonde voor uitkoppeling warmte naar glastuinbouw en woningbouw in gemeente Zaltbommel.		Q4 2023		
Keuze is gemaakt van een variant (1,2,3) die wordt uitgewerkt.		Q3 2021		

Programmalijn Fruit

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Intentieovereenkomst potentiële warmteafnemers en aanvraag SDE++ is gerealiseerd.		Q4 2021		
SDE verleend, warmte leveringsovereenkomsten (WLO) en Final Investment Decision (FID).		Q4 2021		
Realisatiefase warmtenet.		Q4 2023		

2.4.2 Smart Grid Glastuinbouw

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		Q4 2023		
Er is gestart met een toekomstbestendige energieinfrastructuur voor de tuinbouw, waarbij maatregelen proefondervindelijk zijn opgesteld en gereed zijn voor bredere uitrol.		Q4 2023		
Daarnaast is een monitoring- en sturingssysteem ontwikkeld voor een smart gridsysteem.		Q4 2023		
Op clusterniveau realiseren van energiebesparing en vermindering van CO ₂ -uitstoot door een onderlinge uitwisseling van energiestromen en het realiseren van een gemeenschappelijke basis om innovaties toe te passen.		Q4 2023		
Ontwikkeling concept met stakeholders en draagvlak ontwikkelen bij kwekers.		Q4 2021		
Monitoring van Smart Grid Brakel gericht op optimalisatie.		Q4 2021		
Onderzoek en zo mogelijk inpassing innovaties.		Q4 2023		
Inpassing duurzame opwekking (windmolens en eventueel zon).		Q4 2023		
Concept wordt uitgerold naar andere glastuinbouwclusters.		Q4 2023		

2.5 De Fruitmotor

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		31-12-2023		
Verslimmen, versterken en verduurzamen van de tuinbouwsector.		31-12-2023		
Verduurzamen van de fruitteelt.		31-12-2023		
Betuws Biodivers Landschap: netwerk van biodiverse structuren maken.		31-12-2023		
Zorg voor Bloemen, gebiedseigen bloemzaad op coöperatieve en sociale wijze invullen.		31-12-2023		
Coöperatieve Bottellijn: aanvullend implementatieonderzoek voor een bottellijn als coöperatieve productiefaciliteit in de Betuwe.		1-03-2023		
Betuws Biodivers: omgevingsanalyse en kanskaart is opgeleverd.		Q 2021		

Programmalijn Fruit

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Betuws Biodivers: manifest met het programma is ondertekend door deelnemers (actief netwerk van partijen).		Q4 2021		
Betuws Biodivers: uitvoering concrete projecten, 5 bijeenkomsten voor educatie en sociaal netwerk.		Q4 2022		
Betuws Biodivers: 5 locaties biodivers ingericht.		Q4 2022		
Betuws Biodivers: realisatie, borging en verankering is gerealiseerd.		Q3 2023		
Zorg voor Bloemen: samenwerkingsverband is geformaliseerd.		Q2 2021		
Zorg voor Bloemen: educatieprogramma Telers, vermeerderaars, zorgboerderijen en begeleiders wordt uitgevoerd.		Q2 2021		
Zorg voor Bloemen: plan voor productie en verwerking is gereed.		Q2 2021		
Zorg voor Bloemen: plan voor inpassen arbeid voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt is gereed.		Q2 2021		
Zorg voor Bloemen: zaaien of planten op 2 zorgboerderijen.		Q2 2021		
Zorg voor Bloemen: aanschaf hulpmiddelen en machines.		Q2 2021		
Zorg voor Bloemen: actief netwerk, business op eigen benen is geborgd.		Q4 2022		
Coöperatieve Bottellijn: oplevering van het implementatie-onderzoek.		Q4 2021		

2.6 Circulaire economie

De duurzame economische structuur van de regio is versterkt door gerichte investeringen in de sectoren agrifood, toerisme en recreatie en logistiek.		Q4 2021		
Gerichte impuls sociale innovaties; kennis over duurzaamheid vergroot; versterken innovatiekracht mkb, gericht op duurzaamheid.		Q4 2021		
Samenwerking verbeteren door verbinding met onderwijs (HAN, ROC Rivor, leerwerkroutes).		Q4 2021		
Een stevige bijdrage leveren aan de circulaire economie.		Q4 2021		
1. Textielsorteercentrum Rivierenland: het ontwikkelen van businesscase voor een innovatief circulair textielsorteercentrum in Rivierenland.		Q4 2021		
2. Betere bodem Betuwe: het ontwikkelen van een businesscase voor regionale verwerking van tuinafval tot compost en deze als bodemverbeteraar inzetten in Rivierenland.		Q4 2021		
3. Betuws Circulair: het ontwikkelen van een businesscase voor regionale verwerking van grondstoffen tot nieuwe circulaire toepassingen.		Q4 2021		

Programmalijn Fruit

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
3. Betuws Circulair: samenwerking verbeteren met inwoners (producten realiseren voor in de wijk van eigen afval) en inzetten op bewustwording van de maatschappelijke opgave op het gebied van bewust omgaan met grondstoffen.		Q4 2021		
Oplevering Businesscase textielsorteercentrum Rivierenland.		Q4 2021		
Textielsorteercentrum wordt geïmplementeerd.		Q4 2022		
Ontwikkelen en invoeren van nieuwe technologische innovaties rondom het textielsorteercentrum.		Q4 2023		
Het realiseren van mogelijkheden voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Inzet aantal mensen in het textielsorteercentrum. 50 arbeidsplaatsen gerealiseerd		Q4 2023		
Betere bodem Betuwe: haalbaarheidsonderzoek is afgerond.		Q2 2022		
Betere bodem Betuwe: businesscase is opgesteld.		Q2 2022		
Betere bodem Betuwe: aanvraag vergunning en afstemming FruitDelta.		Q4 2021		
Betere bodem Betuwe: aanvraag en implementatie is goedgekeurd.		Q4 2022		
Betuws Circulair: haalbaarheidsonderzoek is afgerond en businesscase is opgeleverd.		Q2 2022		
Betuws Circulair: een pilot is opgezet en geïmplementeerd.		Q3 2022		
Betuws Circulair: nieuwe technologische innovaties zijn ontwikkeld en ingevoerd.		Q2 2023		

Programmalijn Delta

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
 3.1 Waterbeschikbaarheid Rivierenland				
Versnelde uitvoering van de RAS door: verbeterde sponsverking van het watersysteem en realiseren van 3 klimaatbuffers.		Q3 2023		
Versnelde uitvoering van de RAS door: optimale inrichting van het hoofdwatersysteem.		Q3 2023		
Versnelde uitvoering van de RAS door: tenminste 3 innovatieve projecten die toepassing van waterbesparende maatregelen bevorderen in de Tuinbouwsector doorvoeren.		Q3 2023		
Versnelde uitvoering van de RAS door: de samenwerking tussen en bewustwording van betrokkenen op het gebied van het watersysteem versterken en opstellen van een uitvoeringsagenda voor de korte termijn.		Q3 2022		

Programmalijn Delta

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Het landelijk gebied van Rivierenland voorzien van een klimaat robuuste groenblauwe structuur.		Q3 2023		
In tijden van langdurige droogte voldoende en kwalitatief goed water beschikbaar houden voor de verschillende functies in het gebied.		Q3 2023		
Realisatie 3 klimaatbuffers/waterbergingsgebieden: grondaankoop.		Q4 2022		
Realisatie 3 klimaatbuffers/waterbergingsgebieden: planvoorbereiding is gereed.		Q4 2022		
Realisatie 3 klimaatbuffers/waterbergingsgebieden: 3 klimaatbuffers/waterbergingsgebieden zijn gerealiseerd.		Q4 2023		
Optimalisatie Hoofdwatersysteem: keuze optimalisatie maatregelen is genomen.		Q4 2021		
Optimalisatie Hoofdwatersysteem: opstellen ontwerp, eerste tranche is in uitvoering.		Q4 2022		
Optimalisatie Hoofdwatersysteem: maatregelen zijn uitgevoerd.		Q4 2023		
Innovatie Waterbesparing: keuze pilotgebieden is genomen.		Q3 2021		
Innovatie Waterbesparing: er is inzicht in waterbehoefte en waterbeschikbaarheid.		Q4 2022		
Innovatie Waterbesparing: 3 projecten zijn uitgevoerd.		Q4 2023		

3.2 Samenwerkingsagenda Boven-Linge

Versnelde uitvoering van de RAS door: de samenwerking tussen en bewustwording van betrokkenen op het gebied van het watersysteem versterken en opstellen van een uitvoeringsagenda voor de korte termijn.		Q4 2021		
Ontwikkelen Samenwerkingsagenda Boven-Linge gericht op samenhang tussen de ontwikkelingen, op basis van een ruimtelijke kwaliteitskader en een gebiedsvisie als wenkend perspectief.		Q4 2021		
Er is een beeldend plan met een beknopte samenvattende beeldende analyse.		Q2 2022		
Er is een visualisatie van de hoofdstructuur Boven-Linge en samenhangende regionale ambities.		Q2 2022		
Er is een samenwerkingsagenda met projecten- en kanskaart.		Q2 2022		

3.3 Versnelling klimaatadaptatie gemeenten

Het realiseren van een duurzame klimaatbestendige regio. Versnelde uitvoering van de RAS. Verbeterde samenwerking betrokken actoren.		17-5-2022		
--	--	-----------	---	---

Programmalijn Delta

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Versnelde uitvoering van de RAS door: de samenwerking tussen en bewustwording van betrokkenen op het gebied van het watersysteem versterken en opstellen van een uitvoeringsagenda voor de korte termijn.		15-12-2023		
Opgave 1. Beleid en handelen: klimaatbestendigheid is een leidend principe in beleid en besluitvorming.		Q4 2023		
Opgave 2. Vitale kernen: onze kernen zijn groen, hittebestendig en gewapend tegen overvloedige regenval en langdurige wateroverlast.		Q4 2023		
Opgave 3. Vitale en toekomstbestendige land- en tuinbouw: het landelijk gebied van Rivierenland is voorzien van een klimaatrobuuste groenblauwe structuur.		Q4 2023		
Opgave 4. Vitale en kwetsbare functies: vitale functies zijn bestand tegen hitte en wateroverlast.		Q4 2023		
Aanleg stedelijke waterbergingsopgaven en robuuster watersysteem (1 project) is gerealiseerd.		Q4 2023		
Aanpak hittestress en droogte: het verbeteren van (groene) buitenruimte en Vitale kernen: dorpscentra en binnensteden. Zes projecten zijn gerealiseerd.		Q4 2023		
Verduurzaming bedrijventerreinen (1 project) is gerealiseerd.		Q4 2023		

3.4 Versterking landschap en biodiversiteit regio Rivierenland

Het realiseren van een duurzame klimaatbestendige regio. Verbeterde samenwerking betrokken actoren.		Q4 2023		
Het versterken van de landschapswaliteit en biodiversiteit in ons Rivierenlandschap en daarmee een duurzamer en klimaatbestendiger en tegelijk aantrekkelijker en gezonder Rivierenland voor onze inwoners.		Q4 2023		
Een visie met uitvoeringsprogramma dat beter voldoet aan de huidige landelijke visie op natuur en landschap met meer maatschappelijk draagvlak.		Q4 2022		
Het creëren van slagkracht voor de Rivierenlandgemeenten om met biodiversiteit aan de slag te gaan door meer samen te werken binnen de ruimtelijke opgaven.		Q4 2021		
Een actueel, handzaam en samenhangende visie en beleid op behoud en ontwikkeling van landschap en biodiversiteit op basis van beleid in de afzonderlijke gemeenten.		Q2 2022		
Opgave 4. Vitale en kwetsbare functies: vitale functies zijn bestand tegen hitte en wateroverlast.		Q2 2022		
Ontwikkelen van bewustwording, draagvlak en commitment naar bewoners en (nieuwe) coalitiepartners.		Q4 2023		
Een voor iedereen toegankelijke visualisatie en digitale ontsluiting van de natuur- en landschapswaarden binnen onze regio.		Q4 2022		

Programmalijn Delta

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Samenhang in de initiatieven in de regio.		Q4 2022		
Projectorganisatie is ingericht.		Q4 2020		
Er zijn geformuleerde beleidsuitgangspunten en blauwdruk biodiversiteitsplan.		Q4 2020		
Er is een natuurwaarden- en kansenkaart (regionaal/ lokaal) opgesteld.		Q4 2021		
Er is uitvoering gegeven aan communities of practice op bepaalde thema's die uitgewerkt moeten worden.		Q4 2021		
Er is een opgesteld beleid/biodiversiteitsplan en een uitvoeringsprogramma (regionaal/lokaal).		Q4 2022		
Het biodiversiteitsplan is vastgesteld in gemeenteraden.		Q4 2023		

3.5 Versnelling RES

Vergroten draagvlak voor de energietransitie door: sterkere bewustwording van inwoners en ondernemers voor het belang van de energietransitie door Realisatie van een community hub.		Q1 2022		
Vergroten draagvlak voor de energietransitie door: sterkere bewustwording van inwoners en ondernemers voor het belang van de energietransitie door het versterken van de regionale samenwerking, organiseren van minimaal 3 living Labs.		Q1 2022		
Vergroten draagvlak voor de energietransitie door: het opzetten van financieringsarrangementen ten behoeve van financiële participatie en voorkoming van energiearmoede.		Q4 2022		
Het sluiten van een warmteovereenkomst tussen een woningcorporatie en Waterschap Rivierenland, minimaal 1 pilot in ontwikkeling.		Q2 2022		
Er is een pilot afgerond gericht op warmteovereenkomst tussen woningcorporatie en Waterschap Rivierenland.		Q4 2023		
Het bijdragen aan 55% CO ₂ -reductie, aanvullend op zon en wind, via de RES door het versnellen van innovatie van ondernemers en organisatie door: diverse businesscases/proeftuinen voor innovaties te realiseren, met behulp van acceleratorprogramma's voor innovaties (breder dan alleen tuinbouw).		Q4 2022		
'Het draagvlak voor de energietransitie is vergroot omdat er is ingezet op Community Hub, Living Labs en financieringsarrangementen om energiearmoede te voorkomen.'		Q4 2022		
Er is een mobiele app en website gericht op community-building voor en door inwoners (Community app).		Q1 2022		

Programmalijn Delta

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
3 Living Labs & Innovatie proeftuinen zijn in voorbereiding.		Q4 2021		
3 living Labs & Innovatie proeftuinen zijn gerealiseerd.		Q4 2022		
Er is een revoluerend fonds voor inwoners die niet uit zichzelf kunnen deelnemen aan de energietransitie gerealiseerd.		Q1 2022		
Er is een verkenning van kansen en mogelijkheden en toepassing van aquathermie voor het verwarmen van (een deel van) een wijk uitgevoerd.		Q4 2023		

3.6 Kansen voor water

Het bijdragen aan 55% CO ₂ -reductie, aanvullend op zon en wind, via de RES door het versnellen van innovatie van ondernemers en organisatie door: 50 bedrijven te begeleiden in kansen voor water.		Q4 2022		
Regionale versnelling op het project 'kansen voor water' in geheel Logistics Valley.		Q3 2021		
Bewustwording: er is bekendheid van Kansen voor water bij meer dan 100 verladers en vervoerders.		Q4 2022		
Bij meer dan 50 verladers is een NewWays maturity-scan uitgevoerd.		Q4 2022		
25 'nieuwe' verladers/vervoerders maken actief gebruik van logistiek over water voor een deel van hun volume.		Q4 2023		

Programmalijn Samen

4.1 Pentahelix governance

	Doel/ resultaat	Planning en realisatie	Plaatje 2021	Plaatje 2022
Doorontwikkeling van de bestaande Pentahelix samenwerking tot een sterker en robuuster geheel; Hoe? Bestaande samenwerkingen verbinden naar een integrale opgave gestuurde coalitie.		Q4 2022		
Doorontwikkeling van de bestaande Pentahelix samenwerking tot een sterker en robuuster geheel; Hoe? Intensiveren en verdiepen van bestaande samenwerkingen.		Q4 2022		
Doorontwikkeling van de bestaande Pentahelix samenwerking tot een sterker en robuuster geheel; Hoe? Een dynamische en flexibele structuur die niet hiërarchisch is.		Q4 2022		
Er is een versterkte Governance, gekoppeld aan de Gebiedsagenda en het Toekomstfonds.		Q4 2022		
Er is een start gemaakt met de structurele inbedding van de verbeterde regionaal Pentahelix samenwerking om maatschappelijke vraagstukken op te pakken.		Q4 2022		

Programmalijn Samen

Doel/
resultaat Planning en
realisatie Plaatje
2021 Plaatje
2022

4.2 Versterking burgerparticipatie

De eigen kracht van de inwoners is versterkt en de betrokkenheid vergroot bij lokaal overstijgende maatschappelijke vraagstukken: Hoe? (Digitale) burgerparticipatie wordt gestimuleerd via bewustwordingscampagnes en mogelijke aanvullende acties in het kader van het programma 'Democratie in actie'.		Q4 2023		
We kunnen tenminste 50.000 inwoners bereiken.		Q4 2023		
Versterking burgerparticipatie leidt tot meer tevredenheid en betrokkenheid van inwoners in de periode 2020-2024.		Q3 2024		
De tevredenheid van inwoners over lokaal overstijgende maatschappelijke vraagstukken is vergroot in de periode 2020-2024 (gemeten d.m.v. burgerpeilingen).		2023		
De betrokkenheid van burgers bij lokaal overstijgende maatschappelijke opgaven is verhoogd in de periode 2020-2024.		2023		
Dit wordt regionaal gemeten (0-meting 2020, tussentijdse meting 2022 en eindmeting 2024 d.m.v. burgerpeilingen, effectmeting campagnes). Er wordt aangesloten bij de al lokaal ingezette monitoringsinstrumenten en peilingen.		2023		
Er is een community of practice ontwikkeld van lokale overheden als regionaal kennisplatform waarbij vertegenwoordigers van maatschappelijke initiatieven worden uitgenodigd (4x).		2023		

4.3 Samenwerkende gemeenteraden

Er is een gezamenlijk regionaal proces met gemeenteraden van de Regio Rivierenland ingezet om hun regionale invloed en kracht te versterken.		Q3 2021		
De tevredenheid van de gemeenteraden over de invloed op verlengd lokaal bestuur in de vorm van de gemeenschappelijke regelingen is gestegen.		Q4 2023		
Bestaande initiatieven zijn verrijkt en waar mogelijk ondersteund zodat de democratische legitimiteit van gemeenteraden is verhoogd in de situatie van een gemeenschappelijke regeling.		Q4 2023		
Met de griffies van de deelnemende gemeenten is een plan van aanpak opgesteld.		Q4 2021		
Een intergemeentelijke raads werkgroep is gevormd, die voorstellen gaat ontwikkelen voor verbetering van betrokkenheid, informatievoorziening en advisering.		Q4 2022		
Er is een gemeenschappelijke raadscommissie ingesteld.		Q4 2022		

Programmalijn Samen

Doel/
resultaat

Planning en
realisatie

Plaatje
2021

Plaatje
2022

4.4 FruitDelta Gebiedsagenda

Er ligt een door de Provincie Gelderland, regionale partners, gemeenteraden van Regio Rivierenland en colleges herkenbare en gedragen Gebiedsagenda, waarin de gezamenlijke visie en de ambities zijn geformuleerd met een focus op het verzilveren van kansen binnen de fysieke leefomgeving en er is gestart met de uitvoering.

Q3 2021

Het traject van de Gebiedsagenda is een impuls voor de verdere doorontwikkeling van de regionale samenwerking in de pentahelix. Alle partijen in de pentahelix worden bij dit traject nauw betrokken.

Q3 2021

Besluitvorming Gebiedsagenda deel 1.

Q4 2021 en
Q1 2022

Aanvulling met modulen, Gebiedsagenda deel 2.

Q4 2021 -
Q1 en Q2
2022

Formele besluitvorming en vastlegging Gebiedsagenda afgerond.

Q4 2022

Uitgewerkt monitoringsmodel waarmee de voortgang op die ambities inzichtelijk worden gemaakt.

Q2 2022

4.5 Haalbaarheidsonderzoek Toekomstfonds

Zelfredzaamheid en weerbaarheid van de Regio ondersteunen en versterken middels uitbouw van bestaande pentahelix governance en samenwerking (denk hierbij aan de verbonden partijen bij de verschillende regionale beleidsdossiers en Economic Board): een Toekomstfonds dat gericht is op maatschappelijke en economische opgaven in de Regio.

Q4 2022

Start verkenning Toekomstfonds.

Q3 2021

Afronding proces haalbaarheid Toekomstfonds.

Q1 2023

